

ei mattetud tedda mahha siise õnnistud ma siise, kui teia surri, ja mis need muud sured asjad seal kõik weel ollid. Jagal ühhel olli käst, sedda waest wälja lükkata oma ellupaiga pealt, tedda tappa, teia warra ja asja pärrida. Se mõjus, ja weel tõutati pealegi taewa riki ja asset Jumala jures sellele, kes ühte nisuggust tappis. Olli se nedetud üks keiser ehk kuningas, siis olli kõigil allamatel kange käst, tedda silma pilk mahha jätta, teia wastu affkata, tedda tappa. Kui se käst kohhe ei awitanud siis panti ka kõik se ma needmisse alla; se awitas. Kes tahtis teise pärrast ukkatusse siise sada pörgus, kuhho papst paisas; parrem olli ommetegi teist tappa. Täia päwil, kos Luther inimeste ingedelle walgust on saatnud, neid pörgo pimedussest päästes, naerab igga mõistlik inimehe selle kõige komedi üle ja teab, et teise needmine ehk kaeestamine kõik tühi on; agga sel korral wärriseti ja täideti kartussiga sõna. Kui Luther nüüd oma linnas sure wäe ja jõuga õppetas, ja taewas teia sõna kaswada ja lejjuda laskis, siis tulli üks papst-troni peale, kes wäga suurt omi pidas, kes ehhitas ja prassis ja selle tarwis paljo rahha prukis. Teia riik enam ei jõudnud teiale sedda rahha wälja anda ja mõtteldi siis ühhetoise wiisi peale, kuidas tedda kofko sada. Sadeti siis mugid iggale pole wälja kastitega patto andeksandmisse tseddelissi müüma, sest jo ammugi olli õppetud, et papst iggaühhele pattud andeks anda ja kinnitata wõib. Nüüd tulli üks muuk, nimega Tetsel, oma kastitega ka

sinna linna, kos Luther õppetas, lõi seal ühte suurt risti turro peale ülles übbe altari sarnase laua kõrwa ja affas seal oma kauwa wälja pajjatama. Seal olli siis kõltsuggusid kauni asjate si sada, tseddelisi warrastmisse, tseddelisi walletamisse, tseddelisi rõwumisse, tseddelisi igga mu asja tarwis. Ja Tetsel, wana ea lustiline küllamees, üdis jures ostjatele, kes ümber ringi lada wiisil koos seisid wahtides, sest kes ei tahtnud mitte õntsaks sada: kui se rahha kasti kõllab, ingeke sul pörgust willab; ostke ingekessed, ostke, pühha issa jaggab teile suurt armo, kütke Jumalat, pühhal issal on pil meel ja suur nõu, suur wõimuss, ta wõib andeks anda ka, kui tegi pühha neitsi endagi kallale olles tütkinud. Pühha issa au on suur; waatke ingekessed siin on arm. Nõnda õppetas Tetsel. Kui nüüd Luther sedda äbbematta luggo isse oma silmi ees näggi, siis tõusis teia meel pahbandusse sees, ja enam ei jõudnud teia kannatata, mis kannatamisse wäärt ei olnud. Sel 31 Oktobri ku päwal 1517, kellest päwast ja ajast sanik sedda Lutherusse usso ülleswõtmist ürgatakse, lõi teia 95 peatükki keriko ukse külge, kos teia õppetab, et üks inimehe teisele teia patto andeks anda ei wõi, kui se isse tedda oma sündames ei kahhetse, tedda mahha ei jätta, ja et papstil koggoniste sedda melewalda ei olle, mis teia endale pettusse ja kawwalusse läbbi kätte kistunud on. Pühhas kirjas ei seisa sellest ühte ainuski sõna; kost teia sedda on wõtnud? Kui ellus tulli jooksid need sõnad läbbi kõige se Saksa ma, jo pari nädala pär,